

Учитель

Газета Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

№6 (333)

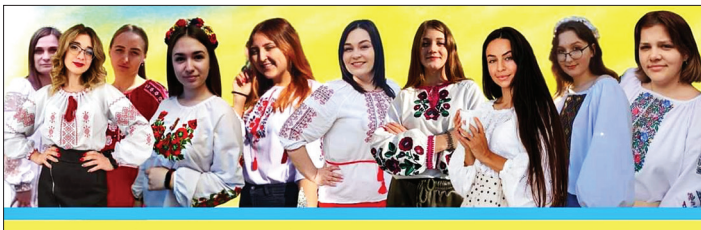
3 червня 2024 року

Видається з 1933 року

ВИШИВАНКА — ЦЕ СИМВОЛ НАШОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ТА ІСТОРІЇ

16 травня наші студенти і викладачі всіх ф-тів взяли участь у Національній руханці у вишиванках «Дякуємо ЗСУ» до Міжнародного дня вишиванки в рамках Національного проєкту «Цікава Фізкультура-2.0 Перезавантаження».

Вони продемонстрували не тільки свою фізичну підготовку, але й любов до нашої національної культури. Вишиванка — це більше, ніж просто одяг. Це символ нашої ідентичності, історії та гордості. Ми пишаємося тим, що ми українці, і носимо вишиванки навіть у своєму серці. Кожен візерунок на вишиванці — це частинка нашої душі, що нагадує про наші корені і цінності.

ЗБОРИ МІЖНАРОДНОЇ АСОЦІАЦІЇ РЕКТОРІВ

17 травня в Києві на базі Українського ДУ імені Михайла Драгоманова було проведено збори Міжнародної асоціації ректорів пед. ун-тів Європи.

У зборах взяли участь ректори пед. ун-тів України та закордонних вишів, які готують учителів з Німеччини, Польщі, Молдови, Литви, Латвії та Фінляндії. Наш ун-т на зборах представляв ректор **Юрій Бойчук**.

Серед учасників зборів були відомі науковці: президент НАПН України **Василь Кремень**, віцепрезидент НАН України **Олег Рафальський**, президент

МАН України **Станіслав Довгий** та представники дип. корпусу: ексміністри інозем. справ України **Олександр Огризко** та **Роман Безсмертний**; Надзвич. і Повноваж. Посли України **Володимир Євтух**, **Валерій Цибух** і **Борис Гуменюк**.

Зі вступним словом до присутніх звернувся президент Міжнародної асоціації, ректор Українського ДУ імені Михайла Драгоманова, акад. **Віктор Андрущенко**. На адресу учасників зібрання прозвучали вітання від Офісу Президента України й Міністра освіти і науки України **Оксена Лісового**.

З презентацією звіту про діяльність МА ректорів пед. ун-тів Європи виступив викон. директор асоціації, проректор з міжнародних зв'язків УДУ імені Михайла Драгоманова **Володимир Лавриненко**, який наголосив на важливості діяльності МА ректорів пед. ун-тів Європи, зокрема у зв'язку із місією пед. ун-тів — формування вчителів з європейськ. цінностями, розумінням цивілізаційного поступу, учителя, що прагне єднання демократ. сил у боротьбі з політикою тоталітаризму й геноциду.

В обговоренні звіту взяли участь президент НАПН України **Василь Кремень**, міністр закорд. справ України (2007–2009) **Володимир Огризко**, ректор ДПУ імені Іона Крянгу **Олександра Барбеньяре** (Молдова), ректор Ун-ту Вітовта Великого **Юозіс Аргутіс** (Латвія), уповноважений у справах розвитку Академії спец. педагогіки імені Марії Гжегожевської у Варшаві **Ян Лашчик** (Польща) та інші поважні гості. Усі промовці схвалили звіт і зазначили, що провідним завданням асоціації залишається пошук спільних засад складної архітектури профес. підготовки педагогів Європи і світу, подальша імплементація основних положень Пед. Конституції Європи, яка є об'єднувальним документом, платформою формування вчителя та європейців нового покоління, здатних жити разом у спільному європейському домі.

Під час зборів було обрано Президента МА ректорів пед. ун-тів Європи — ректора УДУ імені Михайла Драгоманова, акад. **Віктора Андрущенка**. До складу президії асоціації одногослосно було обрано ректора Сковородинівського ун-ту **Юрія Бойчука**, членів контрольно-ревіз. комісії, оновлено ред. колегію часопису асоціації «Європейські пед. студії» та ухвалено Положення про відзнаки асоціації, а саме: нагрудний знак дійсного члена асоціації, подяку асоціації, Почесну грамоту асоціації, медаль «Ян Амос Коменський» та орден «За академічні заслуги». Після закінчення зборів члени асоціації відвідали Міжнародний дитячий центр «Артек» під Києвом у Пущі-Водиці. Ген. директор МДЦ «Артек» **Сергій Капустін** ознайомив з основними освітніми проєктами, які реалізуються в центрі та запропонував різні форми співпраці з пед. ун-тами України.

ПОДЯКА ВІД НОВОБАВАРСЬКОГО Р-НУ

21 травня відбулася зустріч керівництва Новобаварського р-ну Харківської міськ. ради **Тетяна Цибульник** нагородила

Подякою за високий професіоналізм, багаторічну плідну співпрацю, просвітницьку діяльність, підтримку та значний особистий внесок у справу розвитку талановитих дітей Новобаварського р-ну — інтелектуального майбутнього міста Харкова та України — ректора Сковородинівського ун-ту **Юрія Бойчука**. Особисто подяку Ю. Бойчуку вручив випусник нашого ун-ту, член депутатської фракції Харківської міськ. ради VIII скликання, депутат **Юрій Медведєв**.

Нач. управління освіти Новобаварського р-ну Харківської міськ. ради **Олена Світлична** за профес. допомогу в навчанні обдаров. учнів закладів освіти Новобаварського р-ну та підготовку до фінального етапу Всеукраїнського учнівського турніру юних правознавців вручила Подяку викладачам Сковородинівського ун-ту: проф., зав. каф. **Олені Коваленко**, доцентам **Ользі Гоц-Яковлевій**, **Світлані Кошарновській**, **Юлії Саєнко**, **Оксані Пономаренко**, ст. викл. **Олені Циркуненко**, проф. **Володимир Марченко**.

Сковородинівці щиро дякують за отримані подяки та сподіваються на подальшу плідну співпрацю з освітянами та школярами Новобаварського р-ну м. Харкова.

ПЕРШИЙ КУРС ПІД ЧАС ВІЙНИ: ПІДСУМКИ

Чесно кажучи, я дуже щасливий, що досягнув поставленої мети: вступив до ун-ту, як і мріяв, ще й спеціальність така ж, як і хотів, — українська філологія.

УХНПУ ім. Г.С. Сковороди я побачив справжніх кваліфікованих педагогів, у кожного тут свій підхід до студентів, і такі оригінальні відмінності приємно дивують. Немає радянщини в плані комунікації зі здобувачами, немає непорозуміння чи якось утисків наших прав. Натомість оригінальне проведення практичних, цікаві лекції, дискусії на заняттях.

Якщо говорити про мої улюблені предмети, то в серці лишилися основні медіатворчості. Щоразу проф. **Ростислав Володимирович Мельничук** давав нам такі завдання, які розвивали наші навички. Це статті, рецензії, інтерв'ю тощо. А оскільки я збираюсь працювати в журналістиці, то щиро дякую викладачеві за такий корисний досвід.

Також виокремлю українознавство. **Наталія Іванівна Варич** познайомила нас із найближчими аспектами вітчиз-

няної ментальності. Українська національна ідея, культура, традиції, інтер'єр у будинках — неймовірно цікаві теми. І це не вичерпний перелік, бо ми ще багато чого змістовного обговорювали. А ще нова українська літ., яку викладає **Наталія Микитівна Левченко**. З нею ми дослідили літературну спадщину: це

і безсмертні твори Тараса Шевченка, і шедеври Івана Котляревського, і глибока проза Квітки-Основ'яненка... Ми дивилися на їхні твори не лише з погляду 19 ст., а й крізь призму сучасності: проводили паралелі між сюжетами й реальністю, глибоко аналізували персонажів. Було дуже цікаво.

Окрім навч. діяльності, я проявив себе в громадській. По-перше, я є учасником Студ. ради. По-друге, працюю в медіакомітеті зі своєю суперкомандою. Отримую певну тему і пишу різні пости для сторінок нашого ун-ту. По-третє, входжу до літ. студії, очільник якої **Ярослав Скидан**. Заняття з ним відточують мої навички письма, за що я йому щиро вдячний. Як автору художніх творів, мені дуже сподобалося його настанови (бо я шалено мрію стати письменником). Також входжу до книжкового клубу «Плеяда». Я є його активним учасником, не про-

пускаю жодної дискусії. Ну і, звісно ж, я кореспондент газети «Учитель». Ірина Алімджаніна Бикова дає дуже цікаві теми для матеріалів, а я таким чином практикуюсь перед входом у велику журналістику.

Крім того, в ун-ті я зустрів прекрасних друзів-співрозмовників, однодумців. Неймовірна одногрупниця **Юлія Бакуменко**, чудова **Єлизавета Вакіна**, чуйний і стараний **Олександр Трегуб**. А також уся моя група, яку я безмежно люблю.

Невипадково в назві матеріалу згадано війну. Вона, на жаль, внесла страшні зміни в життя кожного. Навіть якщо перевести це на суто навчальну площину: постійні вимкнення світла, проблеми зі зв'язком... А втім, навчаюсь, працюю, бо українці — працьовита нація. І всі перешкоди ми неодмінно подолаємо!

В. Никоненко, спецкор. газети «Учитель»

До Дня захисту дітей

ОНЛАЙН-МАРАФОН «ПОЧУЙТЕ НАС»

1 червня в ХНПУ імені Г.С. Сковороди відбувся онлайн-марафон «Почуйте нас», присвячений Всесвітньому дню захисту дітей.

Мета марафону — привернути увагу до проблеми захисту дітей України, які потерпають від війни, але мріють про мир та щасливе дитинство.

У рамках марафону на сторінках ун-ту в соц. мережах були представлені відеоролики привітання від ректора ун-ту **Юрія Бойчука**, в.о. голови Студентського парламенту **Даниела Махмудова**, дітей — учасників проєкту «Абетка. Будуємо світ без війни», пре-

зентація об'єднання дітей-миротворців м. Харкова, виступ заст. нач. відділу з питань праці північного регіону упр. інспекційної діяльності в Харківській обл. **Марини Бровкіної**, яка розповіла про права й пільги дітей в галузі охорони праці. Крім того, відбулося відео-привітання від культурно-мистецького центру й усіх факультетів ун-ту.

Н. Борісенко,

проректор з навч.-виховної роботи

ЦИФРОВИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР

У березні 2024 р. ректор нашого ун-ту підписав меморандум про співпрацю з проєктом, що реалізується командою благод. фонду «СпівДія» за підтримки Представництва Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні та за кошти Глобального партнерства в галузі освіти (GPE).

Розпочалася активна робота з облаштування безпечного

дитячого простору. Було створено команду, яка складалась з представників ХНПУ імені Г.С. Сковороди: **Бойчук Ю.**, **Чернік Т.**, **Дідоренко Г.**, **Довженко Т.**, **Чорний О.**, **Дмитрієнко М.**, **Мірошніченко М.**, та представників БФ «СпівДія»: **Макарова К.**, **Хоменко Г.**, **Полтавська О.**, **Сомова К.**, **Горошкіна Е.**

15 квітня відбулося урочисте відкриття «Цифрового освітнього простору», що надає такі послуги: доступ до цифрової освіти «DLC»; спец. робоче місце для дитини, яке облаштоване всією необхідною технікою для дистанц. заняття й розвитку навичок онлайн-навчання; надолуження освітніх втрат «Catch up»; можливість заповнити прогалини в знаннях з української мови, математики та предметів початк. освіти з кваліфікован. вчителями; психоемоційна підтримка дітей та підлітків «PSS»; допомога у формуванні навички емоційної стійкості через програ-

му неформальної освіти та взаємодію з дорослими.

Наразі цифровий освітній простір повноцінно функціонує та ефективно надає всі необхідні послуги. За бажанням діти можуть вільно та безкоштовно долучитися до цих освітніх ініціатив. За детальною інформацією телефонуйте за номером (067)-976-0967 — **Хоменко Ганна**, коорд. простору.

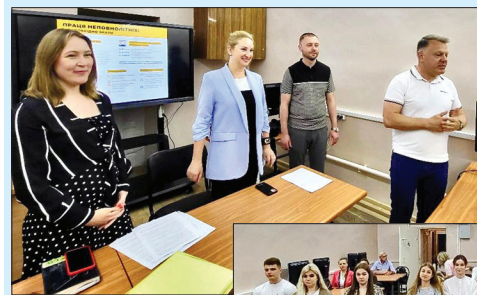
Проф. Т. Довженко

ЗУСТРІЧ ЗІ СТУДЕНТАМИ

У рамках проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи з нагоди відзначення 1 червня Міжнародного дня захисту дітей та 12 червня Всесвітнього дня боротьби з дитячою працею посадові особи Управління інспекц. діяльності в Харківській обл. зустрілися зі студентами ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

Посадовці на чолі з нач. Упр. інспекц. діяльності в Харківській обл. **Північно-Східного міжрегіональн.**

лих, а в галузі охорони праці, робочого часу, відпусток і деяких інших умов праці користуються низкою пільг: скорочений робочий час при повному розмірі заробітної плати, подовжена тривалість щорічної відпустки, заборона працювати в шкідливих умовах, унічний час, у вихід-

управління Держ. служби з питань праці **Тетяною Вікторівною Касьяненко**, заст. нач. відділу з питань праці північн. регіону упр. інспекц. діяльності в Харківській обл. **Маріною Ігорівною Бровкіною** та нач. відділу з питань праці південно-східного регіону Упр. інспекц. діяльності в Харківській обл. **Штепою Павлом Олександровичем** зазначили, що в трудових відносинах діти прирівнюються в правах до дорос-

ні дні та понаднормово. Захід відбувся у форматі «запитання-відповідь», тому всі охочі мали нагоду отримати кваліфіковану відповідь від фахівця з питань праці.

СПІВПРАЦЯ РАДИ ГАРАНТІВ З ОСВІТНІМИ ПРОГРАМАМИ УН-ТУ

УХНПУ імені Г.С. Сковороди з ініціативи ректора, член-кор. НАПН, д. пед. наук., проф. Юрія Бойчука активно працює Рада гарантів освітніх програм.

На засіданнях Ради гарантів про-ректора з навчально-наук. роботи Володимир Борисов орієнтує гарантів на нововведення в акредитаційних процесах, наводить приклади інших ЗВО, ініціює оновлення нормативної бази ун-ту та змісту ОП.

Це такий освітній майданчик, на якому гаранті вільно обмінюються думками стосовно чинного законодавства в галузі акредитації та моніторингу, обговорюють нетипові ситуації, що виникають у роботі, аналізують типові недоліки для їхнього усунення. Таке спілкування на партнерських засадах є вкрай необхідним для розроблення, оновлення ОП різного РВО, написання самозвітів і підготовки до зустрічі з експертами. Члени Ради та гаранті разом обговорюють стратегії залучення стейкхолдерів до роботи в проєктних групах ОП, ефективні стратегії профорієнтац. роботи з різними групами абітурієнтів, дотримання відповідності наук. напряду керівника кваліфікац. роботам здобувачів. Тісним є зв'язок між науково-пед. працівниками ЗВО й пед. працівни-

ками закладів ЗСО, який потужно розвивається під час пед. практики здобувачів різного РВО. Окрім обговорення цих та інших тем на засіданнях, гарантам надано доступ до гугл-диску, на якому викладені матеріали семінару-тренінгу «Підготовка закладів ВО до проходження міжнародних акредитацій за Європейськими стандартами якості» (Дніпровський ун-т імені Альфреда Нобеля); презентації, зокрема з питань дуальної освіти та її поширення в Україні; інформац. матеріали НАЗЯВО; зразки та практичні рекомендації до них з правильного заповнення звіту самоаналізу; приклади недоліків, що були допущені в інших самозвітах та приклади їх усунення.

Гаранти відзначають високу інформац. насиченість і практичну значущість зустрічей та ефективність формату дискусій з елементами коментування для створення єдиного освітнього простору для успішної акредитації ОП.

Л. Рибалко, гол. Ради гарантів ОП, д. пед. н., проф. каф. освітології та ІТ

МЕМОРАНДУМ ПРО СПІВПРАЦЮ

27 травня відбулося урочисте підписання Меморандуму про науково-технічну, дослідницьку та демонстраційну співпрацю між Сковородинським ун-том і Акціонерним товариством «СЕНС БАНК».

Меморандум передбачає взаємне співробітництво у сфері розвідки та використання інформаційних розробок у галузі фінансових технологій, взамну співпрацю у сфері науково-технологічної, дослідницької діяльності, розвиток фінансово-технологічного та науково-освітнього напрямку ІТ в фінансах, розвиток фінансової освіти, проходження виробничих практик.

У підписанні Меморандуму взяли участь: ректор ун-ту **Юрій Бойчук** та гол. бухгалтер **Віта Ткаченко**, керівник регіонального роздрібного бізнесу Слобожанської дирекції АТ «СЕНС БАНК» **Наталія Боркова**, директори відділень банку у Харкові **Ольга Шейко** та **Амарі Местоян**.

НАУКОВИЙ ПОШУК

16 травня відбулася ювілейна V Міжнародна НПК «Наука та освіта в дослідженнях молодих учених» на базі ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

З привітальним словом до учасників конференції звернулася д. юрид. н., проф. каф. криміналістики НУ «Одеська юрид. Академія», гол. Ради молодих учених при МОН України **О. Ващук**; проректор, проф. **С. Бережна**; проф., гол. ради деканів **К. Голобородько**; голова СНТ ун-ту **Вікторія Федоренко**; гол. ради молодих учених ХНПУ імені Г.С. Сковороди **О. Башкір**.

Модерування й тех. підтримка — здобувач ВО III ОНР спец.

035 Філологія, заст. гол. ради молодих учених ХНПУ імені Г.С. Сковороди **Ярослав Скидан**.

Під час V Міжнародної НПК учасники ознайомилися зі змістовними доповідями, які були оголошені українською та англійською мовами, різної тематики. Наприкінці зустрічі учасники конференції обмінялися цінними порадами, запитаннями та влаштували жваву дискусію щодо обговорених питань.

ФЕНОМЕН МЕТРОШКОЛИ

16 травня у Вроцлавському ун-ті (Польща) на ф-ті історико-пед. наук проведена гостьова лекція на тему «Педагогічна практика студентів ф-ту початк. навч. у Метрошколі в місті Харків».

У лекції д. пед. н., проф. каф. початк. і профес. освіти, декана ф-ту початк. навч. **Тетяни Олексіївни Довженко** представлено феномен відкриття шкіл у приміщенні метро міста Харкова під час війни, розкрито специфіку роботи такої школи та приділено увагу особливостям організації пед. практики студентів ф-ту початк. навчання нашого ун-ту в Метрошколі.

З МАМОЮ В СЕРЦІ

У травні в нашому університеті відбувся конкурс творчих студентських робіт «Лист мамі», традиційно приурочений до Міжнародного дня матері. Зазвичай у цих листах студенти звертаються до своїх матерів із розповідями про університетське життя, друзів, коханих; висловлюють почуття вдячності й любові до найріднішої людини на світі. Цього року листи були особливі — опалені страшною реальністю війни, яка принесла розпач, страх, біль за Україну, за людей, що потерпають від воєнної негоди. Багато студентів опинилися далеко від дому, у різних містах і країнах, тож їхні листи сповнені тривогою, болем, сумуванням за матір'ю й рід-

нею. Майже в усіх листах — переживання за матусю, її безпеку й захист. І висловлення безмежної вдячності своїм мамам за те, що дали життя, виховали, випустили в дорослий світ і зараз, навіть на відстані, оберігають від лиха силою материнської молитви. Ця вдячність і є тим зворотним зв'язком, який міцно тримає родину, де батьки виховують дітей добром і любов'ю, а діти віддячують батькам турботою.

Листи мамі цього року написали понад 50 студентів з усіх ф-тів нашого ун-ту. Газета «Учитель» буде знайомити читачів із цими посланнями.

Олена Маленко, зав. каф. українознавства і лінгводидактики імені проф. О.Г. Муромцевої

ПРОФОРІЄНТАЦІЯ

18 квітня відбулася профорієнтаційна зустріч у Первомайській ТГ Харківської обл. на базі ліцею № 7 м. Первомайський.

Учні привітали ректор ун-ту **Юрій Бойчук** та міський голова **Микола Бакшеев**.

23 квітня у Сахновщинській ТГ Харківської обл. на базі ліцею № 1 мст. Сахновщина також відбулася профорієнтаційна зустріч.

На зустрічі були присутні понад 100 старшокласників Сахновщинської ОТГ, Сахновщинський селищний голова **Володимир Суєцький**, заст. голови з питань діяльності виконавчих органів ради **Олександр Коба**, нач. відділу освіти, культури, молоді та спорту **Григорій Перкін**, кер. підприємства «Сахновщинський районний центр зайнятості» **Наталія Калініна**, кер. комунальної установи «Центр профес. розвитку пед. працівників» **Анна Зражевська**, директор ліцею № 1 Зінаїда Науменко, учителі, батьки. На початку заходу учнів привітав ректор Сковородинівського ун-ту **Юрій Бойчук**.

На обох зустрічах відповід. секретар приймальної комісії Наталя Нестеренко та представники ф-тів ознайомили майбутніх абітурієнтів з освітніми програмами, які пропонує ун-т у 2024 році, правилами вступу та специфікою навчання

на ф-тах. У Сахновщинському ліцеї № 1 майстер-клас із каліграфії та ієрогліфіки кит. мови яскраво презентував доц. каф. східних мов ф-ту іноз. філології **Станіслав Науменко**.

Популярними темами, що цікавили майбутніх вступників як на Сахновщині, так і в Первомайську, були такі: прохідні бали на навчання за державним замовленням на різні спеці, специфіка проведення творчих конкурсів, проходження практики, наявність у закладі міжнародних освітніх програм, працевлаштування випускників.

Нікого із присутніх не залишило байдужим яскраве, емоційне мистецьке привітання від учасників творчих колективів ун-ту під кер. директора Культурно-мистецького центру Олександра Кануннікова.

Н. Борисенко, проректор з навч.-виховн. роботи

ЧОМУ МИ ЦІКАВІ АМЕРИКАНСЬКИМ НАУКОВЦЯМ?

Американські дослідники із Північно-Східного ун-ту, Коледжу професійних досліджень (Х'юстон, Техас) із Програми «Глобальні шляхи» доктор **Наталі Ватсон**, доктор **Вероніка Маліборська**, дослідивши наші публікації в Scopus та Web of Science, вийшли із пропозицією взяти участь у проєкті «Ідентичність українських викладачів англ. мови під час війни».

Мета дослідження — дізнатися про досвід викладання українських викладачів під час війни та зрозуміти їхні стратегії виживання в екстремальних обставинах; дізнатися, як їхній власний життєвий досвід впливає на викладання, вибір матеріалів для занять і стосунки зі студентами. Американські колеги вважають, що важливо збільшити обізнаність світової профес. спільноти із боротьбою та стійкістю українських освітан під час російсько-української війни й допомогти іншим науковцям та освітянам зі всього світу, які опинилися в подібній стресовій ситуації під час воєнних конфліктів.

Тож разом ми проводили спільне дослідження взаємодії «викладачів-студентів» у воєнний час: досвід перших днів/тижнів війни — конкретні приклади, історії; переважа і відновлення викладання; підтримка Департаменту/Міністерства освіти; підтримка міжнародних організацій. Був проведений самоаналіз досвіду себе як викладача, своїх цінностей у викладацькій практиці, стосунків зі студентами, неочікуваний досвід викладання, ефективні види діяльності/проєкти, критерії при відборі навч. матеріалів, пед. та професійні плани на найближче майбутнє, мотивація та особисті стратегії для подолання емоційних труднощів у викладанні. Дослідження також вивчало питання глобального зв'язку — це новий досвід викладання під час війни для всього цивілізованого світу, де важливою стає підтримка міжнародних освітніх організацій та установ.

З українськими викладачами були проведені стандартизовані шість інтерв'ю по 1,5 год про визначення особистості викладача з погляду теорії позиціонування в Україні. Результати дали відповіді на такі питання: як українські викладачі англ. мови позиціонують себе в мінливому політичному та культурному ландшафті; як вони створюють узгодженість ідентичності між своїм особистим і професійним?

Загалом результати дослідження підсумували й підкреслили всі проблеми воєнного стану: руйнування, темряву, хвороби членів родин, викладання в стресових умовах і місцях: у бомбосховищах, коридорах квартир, пунктах незламності. Також дослідження акцентувало на емоційній праці та стратегії подолання стресу: перехід від стресу до стійкості, роблячи щодення справи, щоб відчувати, що живеш «звичайним» життям.

Висновки: українські викладачі виявляють відданість професії, мають можливості викладання в межах і за межами спеціальності, їхня праця дуже емоційна, вони мають рефлексивне й інтерактивне позиціонування, а також вони набули нових ролей — викладач протягом усього життя, викладач самого життя, постачальник психологічної безпеки, внаслідок «стійкого мислення». Викладачі — не герої, як військові, але сильні, хоробрі й стійкі. Саме тому американські дослідники й з'ясовують причини й секрети нашої незламності й стійкості. Слава Україні!

Проф. І. Костікова

НАУКА В ЖИТТІ & ЖИТТЯ В НАУЦІ

Напередодні Тижня науки на засіданні вченої ради УМЛФ імені Г.Ф. Квітків-Основ'яненка відбулося вшанування пам'яті видатного українського філолога — д. філол. н., проф. **Анатолія Тихоновича Гулака**, який багато років працював у нашому колективі.

З доповіддю «Стилістика художнього тексту в доробку фундатора наук. школи д. філол. н., проф. Гулака Анатолія Тихоновича» і спогадами про нього як висококультурну інтелегентну людину, толерантного колегу, проникливого поета виступила д. філол. н., проф. каф. зарубіж. літ. та слов'янськ. мов імені проф. Михайла Гетманця **О. Скоробогатова**. Серед запрошених була д. філол. н., проф. **Г. Калашнікова**. З її наук. статтю «Тематика і поетика вітальних віршів А.Т. Гулака (на матеріалі збірки «Мої друзі»)» ознайомила зібрання д. філол. н., проф. **О. Радчук**. Декан ф-ту д. філол. н., проф. **К. Голобородько** сказав шанобливе слово на честь пам'яті видатного вченого-філолога й представив книги з власної бібліотеки з дарчими написами Анатолія Тихоновича. З проникливою промовою про свого батька й водночас найближчого друга виступив запрошений до

участі в зборах син проф. А.Т. Гулака філолог, перекладач **Євген Анатолійович Гулак**. Наприкінці зустрічі він висловив слова подяки колективу ф-ту.

14 травня, уже в межах Тижня науки, на ф-ті пройшла гостьова лекція д. філол. н., проф. каф. світової літ. та теорії літ. Українського ДУ імені Михайла Драгоманова **Т. Пахаревої**, яка вже багато років вивчає поетикальні аспекти взаємодії літ. з кінематографом, на тему «Фільм як текст: «Цар Едіп» П'єра Паоло Пазоліні».

15 травня наша колега д. філол. н., проф. каф. зарубіж. літ. та слов'янськ. мов **С. Криворучко** прочитала лекцію «Інтермедіальність: перетини у фільмі «Заборонений», яка стала основою для розмови про відомого українського поета-шістдесятника, правозахисника, Героя України Василя Стуса.

На цьому ж тижні викладачі та аспіранти кафедри взяли участь у V Міжнародній НК «Аналіз та інтерпретація худож. тексту: проблеми, стратегії, розвідки», що проходила в Українському ДУ імені Михайла Драгоманова, та у Всеукраїнському НП семінарі «Заруб. літ. та англійська мова: орієнтири, напрями, методика та інновації» в Черкаському НУ імені Богдана Хмельницького, де наша каф. заруб. літ. та слов'янськ. мов виступила співорганізатором.

А. Козлова, зав. каф. зарубіж. літ. та слов'янськ. мов імені проф. Михайла Гетманця

ІНІЦІАТИВА СТУДЕНТІВ — ВАЖЛИВА!

На каф. інформатики за ініціативи студентів організовано проведення командного турніру з програмування «Kafinfo Open».

Метою турніру є залучити якомога більше здобувачів, передусім майбутніх учителів інформатики, до розв'язання олімпіадних завдань із програмування. Звичайно, радіємо кожному учаснику — і студентам-майбутнім учителям фізики, математики, і учасникам із Швеції, які теж долучилися до турніру.

Турнір проходить у три етапи — осінній (Fall Round), який відбувся 15–17 листопада, зимовий (Winter Round) — 7–9

лютого, та весняний (Spring Round) — 8–10 травня. Учасники самостійно об'єднувалися в команди, вибирали назву команди, час для розв'язання та відправлення задач. Для турніру було обрано нове середовище — Kattis (<https://open.kattis.com>) — для надсилання рішень, яке забезпечує об'єктивність, швидкість і точність перевірки. Важливо, що кожний раунд завершувався повним розбором запропонованих завдань, оглядом надісла-

них рішень та підходів. Незважаючи на невеликий досвід турніру, він уже отримав свій стиль — запрошення, логотип, сертифікат, телеграм-канал. Каф. інформатики дякує ініціатору, натхненнику та дизайнеру турніру, здоб. 4 к. спец. СО (Інформатика) Андрію Курганському та ст. викладачів каф. інформатики Людмилі Остепенко за спільну роботу, а також усім студентам, які беруть участь у турнірі.

Проф. Н. Пономарьова

ВІТАЄМО!

22 травня відсвяткувала ювілейний день народження Якушко **Наталія Михайлівна** — к. пед. н., проф. каф. початк. і професійної освіти.

У 1986 році Наталія Михайлівна закінчила фізико-математичний ф-т ХНПУ імені Г.С. Сковороди. З 1986 по 1989 рік працювала викладачем каф. математики. З 1989 по 1992 рік навчалася в аспірантурі при каф. педагогіки. У 1992 році захистила канд. дисертацію. Після аспірантури — доцент каф. педагогіки, з 2004 р. — професор каф. теорії і методики профес. освіти. З 1994 по 2015 рік Н.М. Якушко очолювала ф-т початк. навч. З 2015 по 2021 р. — проректор з навч. роботи ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

Наталія Михайлівна підготувала 15 канд. пед. наук., опублікувала понад 100 науково-пед. робіт. Вона дипломант обл. конкурсу «Вища школа Харківщини — кращі імена» (2002, 2003), лауреат конкурсу ХНПУ імені Г.С. Сковороди «Людина року-2004», нагороджена нагрудним знаком «Відмінник освіти України», медаллю імені Софії Русової.

Шановна **Наталіє Михайлівно, прийміть щирі вітання з нагоди Вашого ювілею! Ваша енергія, оптимізм, глибина знання, вміння знаходити вихід з найскладніших ситуацій захоплюють. У Вас завжди можна знайти підтримку, отримати в скрутку хвилинну допомогу. Хай Ваше життя стане барвистою мозаїкою, складеною з душевної гармонії, внутрішнього світла, нескінченного позитиву і, звичайно, безмежного здоров'я. Будьте щасливі!**

Каф. початк. і профес. освіти

Вітаємо з ювілейним днем народження **Рибальченко Надію Павлівну!**

Працюючи в ун-ті 15 років, Надія Павлівна зарекомендувала себе як добра і чуйна людина, справжній ас своєї справи, яка має повагу серед колег і студентів. У цей знаменний день зичимо міцного здоров'я, невичерпної енергії, творчих злетів, епічних і зворушливих митей, сил для подолання всіх викликів життя.

Нехай Ваше життя, шановна Надіє Павлівно, буде сповнене радістю, любов'ю, гармонією, а кожен день — приємними сюрпризами й спілкуванням лише з відкритим і щирим оточенням.

Колектив навчальної частини

З ПЕРЕМОГОЮ

21 квітня в Харкові відбувся III Міжнародний музичний фестиваль «Music Days in UA», у якому у двох форматах, очно та дистанційно, взяли участь 96 музикантів з України та зарубіжжя.

Здобувачка 4 курсу ф-ту мистецтв спец. 014.13 СО (муз. мистецтво) **Катерина Баль** отримала диплом І ступеня в номінації «Професіонали 18+» (диригування). Кер. — проф. А. Соколова, концертмейстер — Є. Подкопай. Також Катерина отримала диплом «За краще виконання твору українського композитора та за популяризацію української культури».

3 ЮВІЛЕЄМ!

2 червня свій ювілей відзначатиме д. пед. н., проф. Валентина Миколаївна Гриньова, якій належить особливе місце в розбудові освітньо-наукової парадигми України.

Валентина Миколаївна здобула вищу освіту на природничому ф-ті ХДПІ імені Г.С. Сковороди й розпочала трудову діяльність на посаді вчителя біології і хімії в школі. У Сковородинівську родину вона повернулася 1984 р. як викладач каф. педагогіки і більше не покидала стіни своєї альма-матер. З 2006 р. — директорка Ін-ту педагогіки та психології ХНПУ імені Г.С. Сковороди, з 2009 р. — заст. директора. З 2015 р. — зав. каф. теорії і методики профес. освіти. Рівень її професіоналізму на цій посаді було відзначено дипломом «За вагомий внесок у розвиток пед. науки України» від Ін-ту педагогіки НАПН України. З 2020 р. і до сьогодні Валентина Миколаївна працює на посаді проф. каф. початк. і профес. освіти нашого вишу.

Наук. здобутки В.М. Гриньової — це майже 200 публікацій, підготовка 15 докторів та 62 канд. пед. н., які складають основу її наук. школи. Сертифікат № 2126–38 від 01.07.2020 р., підписаний Президентом НАН України акад. Б.Є. Патомом засвідчує, що ім'я В.М. Гриньової занесено до видання «Золотий фонд нації». Науково-освітній потенціал України». Валентина Миколаївна має такі відзнаки: Почесна грамота Мін. освіти УРСР (1985); Грамота МОН України (1993); знак «Відмінник освіти України» (1997); нагрудні знаки «А.С. Макаренка» (2006) і «К.Д. Ушинський» (2014); медаль «Григорій Сковорода» (2015); срібна і золота медалі «Г.С. Сковорода» (2017, 2018); диплом переможця обл. конкурсу «Вища школа Харківщини — кращій імені» (2006); відзнаки ХНПУ імені Г.С. Сковороди: «Людина року — 2006»; «Найкращий наук. керівник» (2009); «Кращий науковець» (2011) та ін. Пристрасть Валентини Миколаївни до педагогіки, вагомий наук. доробок і невичерпний ентузіазм становлять джерело натхнення для її колег та учнів. Вона справжній символ успіху в українській освіті та заклад до постійного профес. зростання й самовдосконалення в кожному аспекті нашого життя.

Дорога Валентино Миколаївно, бажаємо, щоб кожна мить Вашого життя була наповнена радістю та задоволенням. Хай у Вас завжди будуть щастя, здоров'я, успіхи в усіх проектах і починаннях.

Каф. початк. і профес. освіти

«Валентина Миколаївна Гриньова — непересічна особистість, яка поєднала в собі талант науковця, мудрість педагога та щирість людини. Її життя — це взірць самовідданості науці, папкої любові до природи та мистецтва, невтомної праці на благо освіти й України. Її глибокі знання, щирість та прагнення до нового запалили хист до науки в багатьох студентів, аспірантів та колег. Створена нею наук. школа стала осередком інновац. ідей та досліджень у галузі педагогіки.

Валентина Миколаївна — це ще й Жінка-сонце. Її щедрість, тепло та і щирість зірвають усіх, хто її оточує. Її мудрість, високий професіоналізм та невагомна жага до знань слугують взірцем для наслідування. Моя наукова матуся поєднує в собі глибокий інтелект, щирість душі та невичерпну працездатність. Валентино Миколаївно, бажав Вам і надалі залишатися мудрим наставником, джерелом натхнення та опорою для Ваших учнів та послідовників!»

З любов'ю та безмежною вдячністю — Оксана Жерновникова.

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

18 травня рада молодих учених ХНПУ імені Г.С. Сковороди оголосила переможців V Всеукраїнського конкурсу есе «Моя академічна доброчесність».

Серед переможців у номінації І (бакалаврськ.) РВО почесне і місце посіли здобувачі каф. політології, соціології і культурології спец. 052 Політологія **Вадим Маршаєв та Олег Філіпенко.**

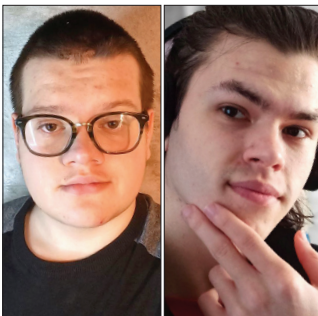
Пропонуємо нашим читачам фрагменти есе Вадима Маршаєва.

«Одним із найбільш дискусійних питань у сучасному академ. середовищі є таке: як використання технологій штучного інтелекту (далі ШІ) корелює із дотриманням основних принципів академ. доброчесності (АД). Звичайно, зрозумілим є занепокоєння поважної академ. спільноти щодо етики використання технологій ШІ в навч. та науково-дослідному процесах. Мова про те, чи будуть студенти виконувати завдання самостійно, чи це будуть «думки», згенеровані за допомогою ШІ?

Тож важливо використовувати машинний інтелект саме в ролі персонального помічника під час навчання чи дослідження (перевірки текстів на орфографічні помилки, перекладу іншомовних джерел, модифікації та редактування текстів, обробки великого масиву даних тощо) і тому потрібно просто бути чесним і сміливим, що означає в жодному випадку не привласнювати згенеровані ШІ «думки».

Мій навч. та дослідницький практик включають кейс використання ШІ, але я дотримуюсь таких принципів: прозорість і відповідальність під час використання алгоритмів та збору й обробки даних для уникнення впливу на результати досліджень та збереження інтегритету наук. процесу, а також забезпечення об'єктивності й надійності наук. ШІ — це мій помічник,

але мої думки — це моя інтелектуальна власність і гордість. Мій висновок: не можна забороняти використання ШІ в академ. середовищі, а варто говорити про синергію ШІ та АД, які відкривають нові горизонти для навчання й науки.

Моя АД розпочалась зі свідомого вибору спец. 052 Політологія, адже моє прагнення здобути фахову освіту в царині академ. та практичн. політології вмотивоване бажанням якісного перетворення української політики на засадах добропорядності, відповідальності та високого професіоналізму. Саме тому з перших днів навчання в ун-ті моїм принциповим рішенням стало прагнення дотримуватись АД та поширювати імператив відповідального навчання серед студентства.

Головний принцип моєї АД — це чесність у всіх вимірах навчально-освіт. процесу: від виконання домашніх завдань до написання залікових і науково-дослідн. робіт. Я завжди ставлю перед собою високу оприлюднювати лише власні думки та результати досліджень, уни-

каючи плагіату та привласнення інтелектуальних напрацювань інших осіб, ретельно перевіряти достовірність інформації, яку використовую у своїх науково-дослідних роботах.

Ще одним важливим аспектом моєї АД є справедливості до одногрупників. Я прагну ділитися знаннями та допомагати іншим у їхньому навчанні, із зацікавленістю готовий працювати над спільними навчально-освітніми та науково-дослідн. проектами, але при цьому завжди відстоюю правила та умови персонального внеску в роботу, щоб уникнути будь-якого виду обману чи підробки.

АД — це той морально-етичний і правовий фундамент, який сприяє моїм академ. успіхам, здобуттю довіри й поваги серед студентської та викладацької спільноти. Переконали: прагнення до чесності, справедливості та дотримання інших високоетичних стандартів АД — це запорука реалізації моїх подальших амбітних планів у профес. політиці. Оскільки чесність, добропорядність та повага поруч із уміньми аналізувати складні проблеми, приймати виважені та стратегічно вивірені рішення, а також взаємодіяти з громадськістю на основі фактів, уникаючи маніпуляцій чи підроблених даних, — це саме той мікс компетенцій, які необхідні для того, щоб підняти сучасну політику на новий відповідальний рівень.

Відтак, на мою думку, плекання в ун-тському середовищі АД є прямою інвестицією у формування розвиненого громадянськ. суспільства, основу якого становлять відповідальні, активні, свідомі та добропорядні громадяни».

НАУКА — ЦЕ ЦІКАВО

10 травня на ф-ті початк. навч. відбулася I Всеукраїнська онлайн НПК здобувачів вищої освіти і молодих учених «Актуальні проблеми навчання і виховання молодших школярів».

До участі в конференції долучилися 114 здобувачів із 12 закладів освіти України. Підготовка до участі в конференції активізувала всіх членів СНТ ф-ту початк. навч. Так, здобувачі 4-ого к. мали можливість набути цінного досвіду рецензування наук. робіт друкукурсників, що виявилось надзвичайно корисним, оскільки дозволило більш свідомо підійти до обговорення актуальних у контексті сучасної освіти проблем, висвітлених у наук. роботах. Молоді науковці намагалися не лише розкрити теоретичні аспекти своїх досліджень, а й продемонструвати можливості реалізації дібраних ними методів, прийомів і форм роботи із залученням аудиторії до ділових ігор.

Проведена конференція викликала в здобувачів освіти жвавий інтерес і бажання поділитися своїми враженнями. Ось як про участь у конференції розповіли друкукурсники ф-ту початк. навч., залучені до роботи секції «Сучасні дослідження в галузі дитячої літ. і методи літ. читання».

Альона Кашена: «Тема моєї доповіді — «Дитяча періодика в колі читання сучасних учнів початк. школи України». Конференція була дуже пізнавальною. Найбільше мені запам'яталися теми про «Образ квітів у казках Андерсена» та «Образи квітів у творчості дитячих письменників ХХ-ХХІ століття», завдяки яким дізналася багато цікавого та записала собі кілька творів для подальшого вивчення».

Анастасія Качалов: «Моя тема — «Дослідження якостей сприймачів біографічних розповідей у початк. школі». Робота полягала не тільки у створенні розповіді про письменника,

а й у проведенні дослідного навчання, для якого не завжди вистачало досвіду. Але наук. керівник А.А. Ємець мені в цьому допоміг. Завдяки онлайн-формату провести фрагменти уроків і відчувати себе справжньою вчителькою. Я радію, що тепер мої учні побачили, що існує «ненудна» біографія авторів творів».

Олександра Іщенко: «Доповідь «Образи квітів у казках Андерсена» Анастасії Лагутіної надихнула мене перечитати казки цього автора, уже знаючи, що згадування рослин має особливе значення. Замислила мене замислилась тема «Образ квітів у творчості дитячих письменників ХХ-ХХІ століття» Анни Левченко. Вразило те, що котам приділяється так багато уваги в дитячих творах. З'явилось бажання дізнатися, а чи є так багато дитячих книжок про інших тварин? Доповіді показали результати титанічної праці доповідачів та дали можливість записати на майбутнє багато цікавої інформації».

Анна Заліська: «Варто зазначити, що організація конференції була на високому рівні, логічною було послідовність виступів. Конференція дала можливість поділитися власним досвідом і дізнатися щось цікаве для себе. Маю надію, що моє дослідження «Перспективи та організація спілкування дітей на тему прочитаного» має певну наукову цінність і може бути застосованим на практиці».

Анастасія Лагутіна: «Моя доповідь «Образ квітів у казках Андерсена» готувалася достатньо довго. Я задоволена, що вона сподобалась слухачам і що вони захопили ще раз прочитати казки Андерсена, звертаючи увагу саме

на квіти. Я раділа, що вдалося зацікавити слухачів, бо це дуже цінно. Відчувалось, що всі студенти опрацювали велику кількість інформації, зробили яскраві, цікаві презентації, представили матеріал зрозуміло, структуровано, чітко та лаконічно».

Вікторія Новік: «Я ніколи не замислювалася над тим, наскільки цікавим може бути наукове дослідження, наприклад, образ тварин або рослин у літературі. Слухаючи доповіді, я зрозуміла, що студенти немарно витратили час, а набули цінного досвіду та ще й задоволення від виконаної роботи. Бо очі їхні горіли, настрій був піднесеним. Особисто для себе відмітила, що цікаві факти про життя письменників викликають бажання більше дізнатися про особистість кожного з них, по-іншому подивитися на героїв їхніх творів. Доповідь про літературні образи бабусь і дідусів також запала мені в душу, бо саме такі твори, як «Меншиний обід», «Тихо, бабуся відпочиває», формують у дітей найважливіші якості — людяність, доброту, турботу, повагу до старшого покоління. У кожній роботі відчувалася почерк авторки, незриме відчуття її характеру та індивідуальності. Проте всі роботи мали одну спільну мету — розширити наш кругозір, уяву, побачити світ з іншого боку та відкрити для нас науку як джерело натхнення для реалізації своїх творчих задумів».

Зичимо молодим науковцям натхнення та сил для продовження своїх цікавих та актуальних досліджень і неодмінно чекатимемо на їхню участь у подальших НПК у рідній альма-матер та за її межами.

Олена Бекетова, голова наук. студентського товариства ф-ту початк. навч.

ТРАВНЕВІ ПОДІЇ У СОЦІОЛОГІВ

14 травня під час святкування Тижня науки в ун-ті в межах діяльності СНТ спец. 231 Соц. робота у вайбер-чаті було проведено засідання за темою «Виставка стенодих доповідей за матеріалами наук. досліджень».

Зустріч розпочалася вітальними словами від кер. наук. роботою СНТ Валентини Костіної; координатор наук. та виховної роботи ф-ту соціальн. і поведінк. наук Наталії Білоцерківської та Юлії Калюжної; голови СНТ Андрія Лейби; заст. голови СНТ Аліси Чернушенко.

Під час зустрічі було презентовано результати наук. досліджень здобувачів освіти 1–4 курсів. Жвава дискусія виникла під час обговорення стенодих доповідей Олени Потіхенської (241 гр.); Наталії Рязанової (241 гр.); Марії Харитонової (25-СР гр.); Юлії Силиверст (32-СР гр.); Дар'ї Чорної (32-СР гр.); Андрія Лейби (42-СР гр.). Вітаємо всіх здобувачів, що представили свої роботи в межах виставки з успішною апробацією власних досліджень цього року та бажаємо вдалого заходу!

16 травня відбулася традиційна для нашої спеціальності весняна подія — «Посвята 1 курсу в соціальні працівники».

Присутніх вітали кер. наук. роботою СНТ Валентина Костіна; зав. каф. соц. роботи і соц. педагогіки Інна Романова та голова СНТ Андрій Лейба. Промовці привітали здобувачів освіти зі Всесвітнім днем вишиванки та з традиційним святом профес. посвяти здобувачів 1 к. соц. галузі та наголосили на важливості наук. досліджень

у роботі фахівців соц. галузі та профес. становленні.

Упродовж заходу здобувачів 1 к. креативно привітали студ. куратор, Катерина Погоріла від 32-СР гр.; здобувачі 2 к. Ольга Малишко та Наталія Рязанова від груп 25-Ср та 241 вікториною-сюрпризом та ігровою інтерактивною взаємодією «Наукові загадки»; здобувачі 4 курсу Андрій Лейба та Аліса Чернушенко від гр. 42-СР, Володимир Траїно, Микола Ткаченко та Аліна Приходько від гр. 55-СР ознайомили всіх присутніх з цікавими наук. та професійн. здобутками 1 курсу та додали мотиваційних настанов.

Здобувачі освіти 1 курсу теж підготували цікавий сюрприз — авторський вірш Владислави Дерей, присвячений здобувачам освіти, що захищають Україну в лавах ЗСУ. Куратор 1 курсу Н. Єсіна та викладачі каф. соц. роботи і соц. педагогіки (Н. Кабусь, Л. Макар, І. Шеплякова) висловили теплі побажання першокурсникам та поділилися враженнями від спільної взаємодії.

Шановні першокурсники, бажаємо вам творчого натхнення, креативності, завзятості, системності та наполегливості на шляху до наук. звершень! Плекайте й продовжуйте наук. здобутки нашої Сковородинівської родини задля добробуту нашої країни й процвітання української науки!

Ю. Калюжна, коорд. з наук. та виховн. роботи

І ЗНОВУ ЕКСПЕДИЦІЯ ДО ЛУЧОК

311 по 16 травня, у розпал гніздового сезону, аспіранти-зоологи ХНПУ імені Г.С. Сковороди Ліана Літвін і Роман Мельніков на чолі з зав. каф. зоології д. б. н., проф. Анжеоло Чаплигіною провели планові дослідження на території регіональн. ландшафтного парку «Нижньоворсклянський», що на Полтавщині.

На цей раз головним завданням експедиції було вивчення видового складу на території різних біоценозів ландшафтного парку, їх порівняння залежно від структури деревостану, якими представлена територія парку, а також вивчення гніздування птахів цієї території, цьогорічних фенологічних особливостей гніздового періоду тощо.

За ці дні було віднайдено чимало гнізд птахів, які насиджували яйця, і гнізд із пташенятами, що випулилися. Усі дані вносилися до робочої польової документації, відповідно до загальноприйнятих методик. Великою несподіванкою було знайти гніздо лісового щеврика. Пошастило учасникам експедиції побачити й червонокижких птахів — орлана-білохвоста та чорного шуліку. Вдалося побачити в обідній час трохи потривоженого нами в лісо-

смузі птаха дрімлюгу з занесеними до Червоної книги представниками лускокрилих — сатурнією великою та подальрієм.

На території РЛП учасники постійно спостерігали косулю, що мігрували по території, а також чимало слідів їхнього перебування на різних ценозах: від улюблених для них лугових просторів чи частково зарослих садів до виходів їх на автодорогу. А одному зі співробітників парку «Нижньоворсклянський» вдалося побачити в траві новонароджене малю косулі. Він люб'язно поділився фотографією, за що йому щиро дякуємо.

Неперевірені враження отримали дослідники, побувавши на горі біля Ворскли, з якої відкривається захопливий краєвид на місце, де одна з найбільших річок Полтавської обл. прямує до могутнього Дніпра.

ЛІТНІ ШКОЛИ В ПОЗНАНІ

Тетяна Івашенко, аспірантка 3-го р/навч. зі спец. 033 Філософія, секретар ради молодих учених ХНПУ імені Г.С. Сковороди, стала учасницею тижневої Літньої школи за темою «Міждисциплінарна модель навчання». Це другий цикл Літніх шкіл, організованих Ун-том імені Адама Міцкевича в Познані, за програмою, що фінансується Польським нац. агентством з питань академ. обміну.

Учасники першої Літньої школи у 2024 р. відвідали цікаві та пізнавальні лекції та доповіді, узали участь у практичних майстерках, відвідали ф-т польської та класичної філології. «Насправді це той досвід навчання та набуття багатьох компетентностей, який уперше перевершив мої очікування. Чому? По-перше, це шалена мотивація. Чи не в вона чимось більшим, ніж просто знання? Для мене особисто лекції та нетворкінг дали міцний поштовх до здобуття нових знань, до самореалізації. У школі створені умови для мотивації продовжувати вдосконалювати комунікативну компетентність, вивчати іноз. мови. А головне, я переконалася в значенні невербальної комунікації в іншомовному просторі, яку, власне, і досліджую. Кожному з професійних лекторів вдалося надихнути на активну подальшу працю. І це не просто слова. Це саме ті думки, з якими я повертаюсь до свого ун-ту, до своєї alma mater, це саме той досвід, яким хотілося б поділитися з усіма: від учня до професора. А й справді, гармонійна родина атмосфера творить нові можливості для особливого сприймання інформації. Сучасні, актуальні та цікаві теми, доброзичливість, нові знайомства, ідеальна організація — цим і була для мене Літня школа AMU. Безмежно вдячна організаторам, що мала можливість бути учасницею такого потужного заходу», — поділилася враженнями Тетяна Івашенко.

О. Гуліч

АБЕТКА УКРАЇНИ

У ХНПУ імені Г.С.Сковороди відбулася презентація книги «Абетка моєї країни України» й обговорення міжнародної ініціативи «Починаємо будувати світ без війни».

У підготовці та проведенні заходу активну участь Узяли відомі журналісти, керівники ун-ту, партнери, військовослужбовці, волонтери, громадські діячі, науково-педагогічні працівники та здобувачі освіти. Докладніше про це зможете прочитати в наступному випуску.

250-РІЧЧЯ «БАЙОК ХАРКІВСЬКИХ»

24 травня на УМЛФ відбувся онлайн-захід до 250-річчя написання «Байок Харківських» Г.С.Сковороди.

З вступним словом виступив декан ф-ту К. Голобородько, заст. декана О. Вареникова. Продовжили захід цікавими передбаченнями у вигляді цитат із творів славетного філософа. Також пролунали доповіді про життєвий і творчий шлях письменника, його філософські погляди. Під час другого інтерактиву «Вігадай пропущені слова у байках» було продемонстровано високі знання творів української літератури.

Гості залюбки послушали ґрунтовну доповідь директорки Наук. бібліотеки

ун-ту О. Коробкіної, яка познайомила із виданнями: «Байки Сковороди», «Байки харківські», «Байки харківські та афоризми» та інші.

По завершенню заходу були переглянуті найкращі роботи студентів Валерії Піпенко, Вікторії Федоренко та Ганни Піскун на конкурс до Дня вишиванки і до 250-річчя написання байок Г.С.Сковороди.

Популяризуйте велич української культури та пам'ятайте про сильну й непереможну ауру українського народу.

НАУКОВІ І ТВОРЧІ ПЕРЕМОГИ

17 травня на базі Глухівського НПУ імені Олександра Довженка в онлайн-форматі відбувся фінальний етап Всеукраїнського конкурсу студентських наук. робіт у галузі «Менеджмент освіти».

Вітаємо здобувачку ІПОМ 1-го р/навч. II (магістерськ.) РВО зі спец. 073 Менеджмент Олену Гнатюк, яка виборолла 2 місце (наук. кер. — доц. каф. наук. основ управління Ольга Темченко).

17 травня відбувся районний етап конкурсу «Молода людина року» Київського р-ну м. Харкова.

Конкурс проводиться щорічно Управлінням у справах сім'ї та молоді Департаменту у справах сім'ї, молоді та спорту Харківської міськ. ради з 2001 р. Щороку за рекомендаціями відповідних установ у ньому беруть участь понад 270 конкурсанти віком від 14 до 35 років. Переможці та лауреати визначаються на підставі рішення експертних рад.

У номінації «Діяльність у невиробничій сфері» лауреатом став здоб. III РВО ф-ту іст. і права спец. 032 Іст. та археологія Всеволод Сергієнко.

У номінації «Студенти (курсанти) закладів вищої освіти» лауреатом стала головина СНТ, здоб. I (бакалаврськ.) РВО УМЛФ імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка Вікторія Федоренко.

МІЙ ВЧЕЧІЙ РОКУ

18 травня відбулося урочисте нагородження лауреатів щорічного Всеукраїнського конкурсу «Молодий вчений року», організованого та ініційованого Радою молодих учених при МОН України.

За результатами 2023 року в номінації «Географія» здобула перемогу докт. філософії з галузі знань 10 Природн. науки спец. 103 Науки про Землю, доц. каф. суспільно-економ. дисц. і географії, член ради молодих учених ХНПУ імені Г.С.Сковороди Тетяна Коптева.

22 травня в Новобаварському районному етапі міськ. конкурсу «Молода людина року» в номінації «Діяльність у невиробничій сфері» переможцем став здоб. III ОНР зі спец. 011 Освітні, пед. науки, директор КМЦ ун-ту Олександр Канунніков.

Учасників конкурсу привітали Олександр Власенко, директор департаменту у справах сім'ї, молоді та спорту Харківської міськ. ради, та Олена Жученко, заст. голови адміністрації району.

Музичним вітанням від Сковородинівського ун-ту був сольний виступ Олександра та виконання пісні в дуєті з к. пед. н., доц., коорд. з виховної роботи ф-ту дошк. осв. Анною Ковтун.

29 травня в Індустріальному р-ні пройшла урочиста церемонія нагородження переможців щорічного районного етапу міського конкурсу «Молода людина року».

Лауреатами у номінації «Студенти закладів вищої освіти» стали здоб. 5 к. ф-ту початк. навч. Олександра Саккер, та здобувач 3 року навч. I (бакалаврського) РВО за спец. СО (Фізика) фіз.-мат. ф-ту Дмитро Племянник.

28 травня здобувачі та викладачі ф-ту соціальних і поведінк. наук та УМЛФ в рамках співпраці з Музейним комплексом ХНПУ імені Г.С.Сковороди здійснили віртуальну екскурсію до Харківського історичного музею імені М.Сумцова.

З екскурсії оглянули головні експозиції, представлені у виставкових залах історичного музею, та ознайомилися із основними етапами історії Слобідської України від часів давньої кам'яної доби (палеоліту) до сьогодення.

23 ТРАВНЯ — ДЕНЬ ГЕРОЇВ В УКРАЇНІ

Почуття гідності та честі, право на самовизначення — головні цінності українців. Ці риси поєднують наших героїв — борців за свободу та незалежність України різних часів: Української революції 1917–1921-х, Холодного Яру та повстанців 1920–1930-х, Української повстанської армії, учасників дисидентського руху, Революції на граніті.

23 травня в Україні відзначають День Героїв — борців за свободу країни, учасників Революції Гідності, бійців АТО/ООС на Донбасі, нинішніх захисників України, які віддали своє життя, захищаючи територіальну цілісність, обстоюючи права та свободи людини. Як сприймають День Героїв наші студенти? Пропонуємо погляди на цей День здобувачів 32-СР гр. I (бакалаврськ.) рівня ф-ту соціальн. і поведінк. наук спец. 231 Соціальна робота.

Юлія Силиверст: «Цей день наповнений пам'яттю та вдячністю за самовідданість і героїзм тих, хто став живим прикладом для інших у важкі моменти. Україна вшановує своїх героїв не лише у святковий день, а й повсякденною життєвими збірками їхні подвиги у своїй історії та серця нащадків. Це День, коли кожен крок нашого народу переповнений вдячністю і поклонінням перед тими, хто віддав своє життя за свободу й незалежність України. Ми вшановуємо героїв, які не зневіряться перед випробуванням, незважаючи на всі труднощі та небезпеки. Їхні подвиги стали не лише частиною нашої історії, а й невичерпним джерелом натхнення для майбутніх поколінь. Тому нехай кожен День Героїв України стане для нас днем пам'яті, вдячності і відповідальності перед тими, хто пройшов

через вогонь і воду заради нашої свободи. Їхнім іменем нехай відлунує кожен наш крок, кожне наше рішення, кожна наша мрія».

Дар'я Чорна: «День героїв в Україні об'єднує українців у спільному відчутті гордості за свою історію та вдячності перед тими, хто стояв на захисті батьківщини. Сьогодні, в умовах повномасштабної війни, ми маємо частіше згадувати доленосні події нашої нації. Герої Небесної Сотні стали символом сили волі та відданості ідеалам демократії, боротьби за свої права та свободу. Майдан утверджує прагнення до європейських цінностей у споконвічно європейській державі. Нашу Батьківщину не можна уявити без героїв, які зараз боронять нашу країну від ворогів, які зазіхнули на цілісність нашої Батьківщини. І тепер проливається кров найкращих синів, які стали на захист землі нашої, миру в Україні. Хай пам'ять усіх невинно вбитих згуртує нас, живих, дасть нам силу та волю, мудрість і насаду для зміцнення власної держави на власній землі».

Поліна Литвин: «Кровопротлизна, жорстока війна зовсім по-іншому розкрила поняття «Герой». Раніше ми б уявляли персонажа з фільму, що рятуює світ від неминучого занепаду, але зараз у наших реаліях кожен з нас мабуть-що уявив би воїна збройних сил України, що стоїть непереможно,

із останніх сил намагаючись здолати втому та розпач. Слово «Герой» зараз має більший масштаб, та чи дійсно вони щасливі бути на цьому місці?

Розмірковуючи про певні сенси нашого життя, пригадуєш роман «На Західному фронті без змін» Еріха Марії Ремарка, який описував події I світової війни й тих простих солдат, що тільки-но закінчили школу та пішли на війну, романтично уявляючи себе супергероями сучасності. Але що дійсно вони отримали? Скалічені долі, довічне поранення, утрачених друзів, біль на все життя й абсолютна дезадаптація в реальному поствоєнному світі. Виявиться, що за словом «Герой» криється настільки багато жажіть, пережитих в окопах під нічними обстрілами шахедів, що не кожен із нас зможе витримати це ні морально, ні фізично, а наші сучасні воїни перебувають там постійно, даючи нам можливість розмірковувати про певні речі у Незалежній державі

Для мене слово «Герой» — це не тільки про славу та почесність, але й про неминучу реабілітацію людей, яка має бути забезпечена на вищому рівні, і про адаптацію військових до життя в сучасних реаліях поза війною, надання робочих місць і впровадження кардинальних нової політики щодо наших з вами захисників і захисниць».

МЕМИ В ОСВІТІ

14 травня відбулися підсумки I Студентського конкурсу «Науково-освітні мемі» для молодих науковців, студент. молоді та здобувачів усіх РВО на базі ХНПУ імені Г.С.Сковороди.

Із привітальним словом звернулися до учасників зустрічі проректорка з наук, інновац. та міжнародної діяльності ун-ту, проф. Світлана Бережна, яка подякувала організаторам конкурсу за ідею та реалізацію, і гол. ради молодих учених ун-ту, членкиня журі конкурсу «Науково-освітні мемі», проф. Ольга Башкір, яка звернула увагу учасників на ідейно-змстову частину конкурсу та важливість розкриття наук. потенціалу здобувачів через призму креативності.

До слова доєдналися членкиня журі I Студентського конкурсу к. пед. н., викл. спец. дисциплін Краматорського фахового коледжу технологій та дизайну Ганна Погребняк та здоб. ВО III ОНР спец. 033 Філософія Тетяна Івашенко, які розповіли

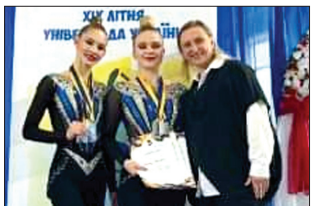
про важливість мемів в освітньому середовищі та зазначили, як можна застосовувати їх у навч. та наук. діяльності.

Гран-прі конкурсу отримала здоб. ВО фізико-матем. ф-ту **Ксенія Архіпова**. I місце виборолла здоб. ВО ф-ту початк. навч. **Олена Бекетова**. 2 місце посів здоб. ВО ф-ту іст. і права **Олександр Воропаєв**. 3 місце у здоб. ВО УМЛФ імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка **Анни Степанець**. Модератор — гол. СНТ, здоб. УМЛФ імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка **Вікторія Федоренко**. Наприкінці зустрічі учасники мали можливість переглянути мем «Завершення конкурсу науково-освітніх мемів» та поділитися власними враженнями від заходу.

Рада молодих учених

СПОРТ

13–16 травня у м. Кропивницькому відбулися змагання XIX літньої Універсиади України з гімнастики художньої.

Вітаємо здобувачок I (бакалаврськ.) РВО ф-ту ФВ і спорту ХНПУ імені Г.С.Сковороди **Ольгу Купріянову** та **Вікторію Літау**, які виборолли три бронзові нагороди в багатоборстві та фінальних змаганнях у групових вправах.

Вдячні ректорату ХНПУ імені Г.С.Сковороди за сприяння можливості підготовки та участі, а зав. каф. спортивно-пед. дисциплін і фітнесу, к. фіз. вих. доц. Юлії Голенкової — за безпосередню підготовку та підтримку спортсменки.

11–12 травня на Чемпіонаті Німеччини з фехтування на шпагах серед юніорів (м. Таубербіховсхайм) здоб. ф-ту ФВ і спорту **Роман Самойлов** виборол I місце в командних змаганнях, а 25–26 травня Роман у Чемпіонаті Німеччини серед дорослих спортсменів (командні змагання) (м. Леверкузен) отримав бронзову нагороду.

12–19 травня на змаганнях Чемпіонату України з боксу серед учасників до 22 років у Рівненській обл. переміг **Матвій Ражба**.

23 травня відбулися змагання на Першість ХНПУ імені Г.С.Сковороди з бадмінтону та настільного тенісу серед чоловіків.

Змагались 12 хлопців з п'яти ф-тів (фізико-математ.; іст. і права; іноз. філології; природн., спец. та здоров'язбереж. осв.; соціальн. і поведінк. наук).

У підсумку напруженої боротьби призерами першості ун-ту стали:

Бадмінтон: I місце — **Іван Хоменко** (фізмат); II місце — **Віталій Блудов** (фізмат); III місце — **Нікіта Берко** (іст. і права).

Теніс настільний: I місце — **Віталій Блудов** (фізмат); II місце — **Нікіта Блудов** (іст. і права); III місце — **Данило Плоскунов** (іноз. філологія).

30.05.2024 року відбулися фінальні змагання на першість ХНПУ імені Г.С.Сковороди з бадмінтону та тенісу настільного серед дівчат.

Змагались 15 дівчат з 7 ф-тів (фізико-математ.; іст. і права; дошк. осв.; початк. навч.; природн., спец. та здоров'язбереж. осв.; соц. і поведінк. наук; мистецтв).

У напруженій боротьбі призерами Першості стали:

Бадмінтон: I місце — Мельник Анастасія (ф-т дошк. осв.); II місце — Мітіна Мілана (ф-т дошк. осв.); III місце — Ізмалкова Варвара (ф-т соц. і поведінк. наук). Теніс настільний: I місце — Мітіна Мілана (ф-т дошк. осв.); II місце — Ізмалкова Варвара (ф-т соц. і поведінк. наук); III місце — Селіна Надія (ф-т природн., спец. та здоров'язбереж. осв.).

Церемонію нагородження проводили: ректор Юрій Бойчук, проректор Наталія Борисенко та викладацький склад каф. теорії, метод. і практики ФВ.

Вдячні ректорату за підтримку ініціатив, ст. викладачу каф. теорії, методики і практики ФВ Андрію Козлову — за організацію та проведення змагань, ЗСУ — за можливість жити, працювати, змагатися, навчатися!

I. Кривенцова, зав. каф. ТМПОФ

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА ДІТЕЙ

Сковородинівський ун-т спільно з Департаментом науки і освіти ХОБА, представництвом ЮНІСЕФ у Харківській обл. і Благодійним фондом «Харків з тобою» готується до реалізації з 1 червня 2024 року проекту «Посилення інклюз. освіти для дітей з особлив. освітн. потребами в Харківській обл.».

У межах реалізації проекту передбачається надання індивідуальних корекційно-розвиткових послуг для дітей з ООП, покращення стану інклюз. середовища в закладах ЗСО регіону, підвищення кваліфікації фахівців інклюзивно-ресурсних центрів у громадах та роботу з батьками, які виховують дітей з ООП.

З метою підготовки до реалізації проекту ректор ун-ту Юрій Бойчук, директорка БФ «Харків з тобою» Олена Рофе-Бекетова та ст. викладач каф. спец. педагогіки нашого ун-ту Віра Лященко 14 травня провели робочу зустріч з освітяна-

ми Лозівського р-ну в актовій залі Лозівської РВА. В обговоренні проблем інклюз. навчання дітей з ООП Лозівського р-ну взяли участь заст. нач. Лозівської РВА Юлія Іваненко, керівники відділів освіти м. Лозова та громад р-ну, директори Лозівського, Біляївського, Первомайського та Близнюківського інклюзивно-ресурсних центрів. Було обговорено обсяги й специфіка корекційно-розвиткових послуг, забезпечення інклюзивно-ресурсних центрів програмними продуктами, дидактичн. матеріалами та спец. обладнанням, основні напрями роботи батьківських шкіл.

РОЗМОВА З РЕДАКТОРКОЮ

Євгенія Стаханова — гол. редакторка газети «У містечку», здобувачка ф-ту початк. навч. Про особливості створення видання вона розповіла в інтерв'ю.

За словами Євгенії, мета газети — подарувати усмішку та гарні емоції читачам. А от аудиторія, до речі, різноманітна: тут і студенти, і викладачі, і представники деканату. Кожен має змогу дізнатися щось цікаве, читаючи свіжі випуски. Тож редакторці є що запропонувати публіці.

Газета «У містечку» виходить щомісяця. У кожному випуску по 10 сторінок, які наповнені дуже цікавими рубриками. Перша — про освітній процес. Тут висвітлюються основні події, в яких були задіяні студенти ф-ту (конкурси, заходи, семінари, цікаві пари тощо). Друга має назву «Скарбничка цікавинок», завдяки якій читачі поглиблюють знання з історії, психології, географії. А ще є рубрики додаткові: інтерактиви (ребуси, кросворди, гороскопи), інформація про видатних постатей України, опис заходів на ф-ті.

Хто ж задіяний у створенні газети? Євгенія відповіла так: «Насправді близько 70% роботи виконую я особисто. Але що рази співпрацюю зі студ. радою ф-ту початк. навч. Вони — мої помічники та підтримка, котрі завжди мають гарні ідеї та залюбки підкажуть щось або підкорегують». Варто зазначити, що з ідеями для рубрик Євгенії також допомагає Ірина Андріївна Небитова, доц. каф. початк. і профес. освіти. Тобто кожна людина, як ми бачимо, докладає зусиль для створення цікавого та незамінного матеріалу.

ГАЗЕТА «У МІСТЕЧКУ»

студентська газета факультету початкового навчання

Редакторка каже, що у зв'язку з розвитком інформ. технологій, багато хто перейшов на цифрові платформи. Однак вона додала: «Газети, на мою думку, все ще мають свою аудиторію серед людей, які цінують традиційні медіа. І я вважаю, що мова йде не тільки про літніх людей». І це дійсно правда: скільки б не з'являлося сайтів в інтернеті, все одно знайдуться поціновувачі класики. До того ж, Євгенія переконана, що друковані видання вважаються більш надійними та перевіреними. У традиційному зверненні до читачів наша героїня сказала: «Підтримка читачів і зворотний зв'язок з ними надають сил і впевненості в тому, що ми на правильному шляху. Завдяки читачам ми стаємо кращими й розширюємо горизонти. Сподіваємось, що кожна сторінка нашої газети приносить радість, нові знання й надихає на нові досягнення».

Зичимо успіхів Євгенії та всім, хто допомагає їй у створенні газети, бо «У містечку» — це не просто статті про студентське життя, це внесок у зміцнення українського слова.

В. Никоненко, спецкор. газети «Учитель»

Головний редактор Ірина Бикова

Редактор Ярослав Скидан, Дизайн, верстка Любов Березовська Роман Березовський

Газета зареєстрована в управлінні з преси Харківської обласної адміністрації. Свідоцтво № ХК-242 від 10.01.95

Засновник і видавець газети ХНПУ ім. Г.С.Сковороди. 61168, м. Харків, вул. Валентинівська, 2, корп. А, кімн. 200. Т. 68-63-12

Рукописи та листи не рецензуються, не повертаються. Думки авторів можуть не збігатися з думкою редакції

E-mail редакції: uchitel_hnpu@ukr.net Видається українською мовою

Видається в електронному вигляді та розміщується на сайті університету: http://hnpu.edu.ua